

L'educació de l'escriptor

Joan Garí

Entre les noves veus que han emergit aquests darrers anys dins la literatura catalana, no m'equivocaré si assenyalo Joan-Daniel Bezsonoff com l'autor d'un dels registres sonors més rics i atractius. Al capdavant, té les dues condicions necessàries per a l'èxit: una història personal a contar i un estil dúctil i plàstic per a fer-ho. És per això, supose, que tots els seus llibres s'assemblen tant. No importa que es tracte de les primeres novel·les publicades gairebé clandestinament per l'editorial Trabucaire (quan només Toni Royo li feia cas) o dels títols més recents, que l'han convertit en un autor de fama. Escriu de què escriu, Bezsonoff sempre escriu d'ell mateix. El seu to és vitalista i farcit de *joie de vivre*, però rere aquesta façana batega també –de manera creixent–, com el solatge d'un cafè turc, un pòsit acusadament melangió.

Una educació francesa sorgeix com un encàrrec de *L'Avenç*. El relat s'ha anat construint a la revista mes a mes, i ara s'ha publicat de manera conjunta en forma de llibre. Bezsonoff ens hi adverteix que no ha volgut fer una "autobiografia". En el seu lloc emergeix un continent rescatat a trossos on els records d'infància de l'autor s'empelten amb la matèria a què pròpiament fa referència el títol. Així, la infància a Briançon s'ajunta amb l'ubèrrim anecdotari de les diverses fites que han marcat l'educació del personatge, les anècdotes escolars, els retrats dels mestres que l'han colpit i també els d'aquells que li van resultar odiosos o indiferents.

Ser educat a França és dur quan hom ha d'arribar a la mateixa conclusió que Antoine Argoud: "J'ai honte désormais d'être français. Je ne suis plus qu'un Français administratif." Per a un català, França és ben bé allò mateix que l'oceà immens representa per a un naufrag agafat a una biga de fusta. Contra

Una educació francesa

JOAN-DANIEL BEZSONOFF

L'Avenç

Barcelona, 2009

160 pàgines / 17 euros

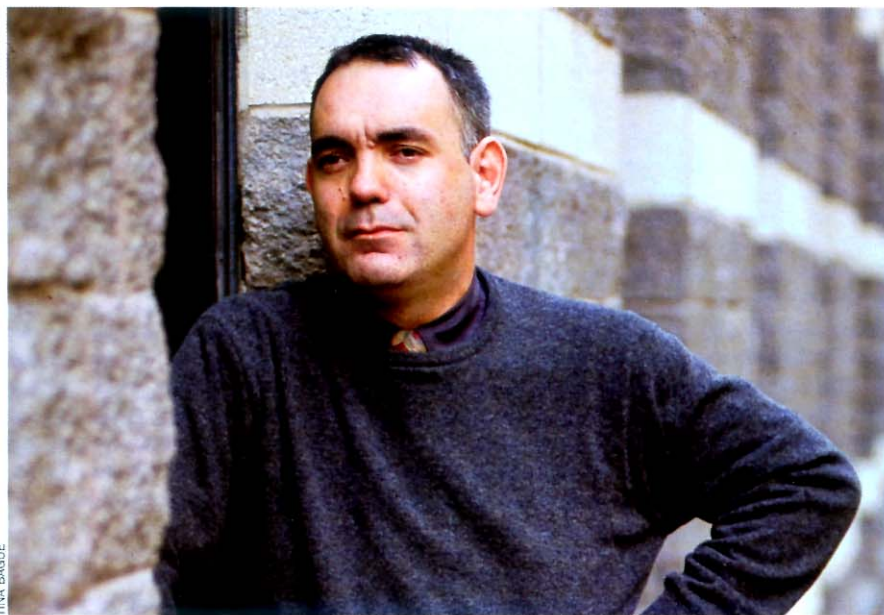

aquesta evidència, Bezsonoff reacciona en part amb dolor i en part amb ironia: diu que li agrada molt l'espanyol (gairebé tant com als catalanoparlants d'aquesta banda dels Pirineus ens fascina el francès) i que prefereix, a Raimon, Luis Mariano.

En el fons, l'únic que agraeix al sistema republicà és haver-lo posat en contacte amb magnífics professors de literatura. Així, ara que se sent estranger a tot arreu, "l'home que sobra", i que ha arribat a conèixer totes les llengües de França (incloent-hi també el rus del seu avi Mitrofan), podria autoexiliar-se dins els límits d'una biblioteca borgeana. Amb desgana, però, ens confessa també que "tots els llibres recents em deceben". D'aquesta melangia, tanmateix, naix precisament l'impuls per a fer memòria en una doble direcció: per un costat, renovellar el compromís amb la vida: "La lectura d'una bona novel·la; el descobriment d'una nova cançó; la cara d'una nova dona; un nou sí; una posta de sol a la tardor." Per un altre costat, la constatació de la ferida íntima, aquella que motiva l'escriptor i, alhora, l'aclapara absolutament: "Què se n'ha fet de l'entusiasme adolescent a l'època quan passava una nit en blanc per culpa dels *Tres mosqueters* o d'una novel·la de Pierre Benoit?"

És justament perquè aquest temps no tornarà que l'escriptor ha d'escriure els seus llibres. Perquè l'educació és això: tot allò amb què ens han empapussat meticulosament per a ocultar-nos el caràcter irreversiblement verinós de la vida.

www.oficielelector.blogspot.com

TINA BAGUÉ

Joan-Daniel Bezsonoff